

Požari

V Mihovcah pri Cirkovcah na Dravskem polju je začelo goreti pri posestniku Antonu Vuku. Ogenj je vpepeli v kratkem času stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Iskre so preskočile tudi na sosednje gospodarsko poslopje posestnika Fr. Pršuha. Končno se je vnela še sosedova hiša in pogorela. S poslopji vred je uničenih precej živil in krme. Vuk je oškodovan za 20.000 din, Pršuh pa za 30.000 din. Zavarovalnina je malenkostna.

V Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je izbruhnil v noči ogenj pri posestnici Katici Zavec. Požar je preskočil na hišo sosed Izidorja Horvatiča. Horvatičeva žena se je opekla po vsem telesu in so jo prepeljali v bolnico. Skupna škoda znaša krog 40.000 din.

V št. Vidu pod Ptujem je uničil ogenj ostrešje na hiši posestnika Franca Koletnika Gasilci so ogenj še pravočasno pogasili in preprečili večjo nesrečo.

Proti večeru se je pojavil v Račah pri Pragerkem rdeči petelin na strehi gospodarskega poslopja posestnika Antona Marčiča. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko hišo, ki je pod isto slamnato streho. Zgoreli sta obe poslopji in je oškodovan pogorelec za 15.000 din. Močan veter je zanesel iskre še na sosedno gospodarsko poslopje posestnika Ivan Lenarta. Zaneteno poslopje je pogorelo, oteli pa so Lenartu hišo.

Smrtna žrtev pretepa. V Viniški vasi pri Koleni v župniji Sv. Barbara v Slov. goricah so se fantje v pijanosti sporekli in stekli. V pretepu je dobil 26 letni Franc Robič zabodljaj v vrat. Zabodenega so prepeljali koj v mariborsko bol-

nišnico, kjer pa mu niso več mogli rešiti življenja.

Po enem mesecu razkrinkana detemorilka. 22 letna služkinja Neža Golenko iz Kaple pri Sv. Juriju ob Taboru se je vračala 29. julija iz celjske bolnišnice z zdravim novorojenčkom. V Grajski vasi blizu potoka Bolska je otročička zadavila in trupelce pokopala. Svojemu gospodarju, pri katerem je služila, je lagala, da je oddala otroka neki ženski v viaku, da ga bo redila. Ko so zvedeli orožniki za nečloveško dejanje, so prijeli Golenkovo, ki je zločin priznala in je bila predana sodišču.

Podivjanost rodila zločin. Proti večeru se je pojavila pred hišo male posestnice Katarine Strnad na Veterniku nad Kozjim gluhomema neznanica, ki bi najbrž bila rada tamkaj prenočila. Strnadova je pozvala 30 letnega pljanega posestniškega sina Janeza Moškona z Veternika, naj spravi neznanico dalje. Ker Moškon ni nič opravil z besedo, je zagrabil palico in je z njo začel udrihati po beračici, ki se je zvrnila v apneno jamo. Neznanka so potegnili že mrtvo iz apnenice in so jo zvalili po strmini, da je obležala na trati, kjer so jo pozneje našli. Orožniki so prijeli radi tega zločina in izročili sodišču: Moškona, Strnadovo in Jakoba Resnika z Veternika, ki bi naj bil pomagal potegniti že mrtvo revko iz jame.

Vlom v župno cerkev. V Artičah pri Brežicah je bilo v noči vlomljeno skozi zakristijo v župno cerkev. Vlomilci so odnesli iz tabernaklja monstranco z Najsvetejšim in ciborij, katerega so pa izpraznili v žagradu. Poleg tega so še ukradli dva mašna keliha in en prazen ciborij. Skupna škoda znaša 12.000 din.

Kratke tedenske novice

Po zgledu Nemčije je napovedala Italija Angliji blokado ali zaporo, ki se nanaša predvsem na angleške kolonije. Italijanska vlada je poslala tozadevno sporočilo vsem nevtralnimi državam, ki vzdržujejo pomorske zveze z angleškimi kolonijami.

Po sporazumu med Romunijo in Bolgarijo bo izpraznila Romunija Dobrudžo do 10. oktobra tega leta.

Vodja rajha Hitler je vključil poljsko gubernijo v Nemčijo kot odgovor Londonu, ki še varuje v svojem okrilju poljsko vlado kot vojno zaveznico.

Miron Taylor, osebni zastopnik ameriškega predsednika Roosevelta pri Vatikanu, je bil odpoklican, ker je njegovo odposlanstvo končano.

Z vladno odredbo je bilo 150 francoskih generalov upokojenih. Upokojitve so v skladu z določili premirja z Nemčijo in Italijo.

Razmere med Anglijo in Španijo so se zboljšale, ker je obiskal španski vojaški guverner Algecirasa general Grande 21. avgusta po naročilu španske vlade guvernerja angleške trdnjave Gibraltar. Španskega generala je pozdravilo ob prihodu 17 topovskih strelcev.

Šef ameriškega generalnega štaba general Marshal je povabil v Zedinjene države za mesec oktober načelnike generalnih štabov in druge višje častnike vseh 20 ameriških republik. Gre za vojaško sodelovanje celotne Amerike.

Romunsko-madžarska pogajanja, ki so bila prekinjena v Turn-Severinu, se bodo nadaljevala v nekem madžarskem mestu.

Grčija je poklicala pod orožje 4 popolne letnike rezervistov.

Pričakovati je v kratkem preosnovo Petainove francoske vlade in sestanek med nemškim maršalom Göringom in francoskim vojnim ministrom Weygandom v Berlinu.

Nemški gospodarski krogi trdijo, da ima Nemčija dovolj hrane in da se bodo tudi ostale evropske države lahko prehranile.

Turske oblasti so podvzele izredne vojaške ukrepe. Vsi mostovi in kolodvorji so zastraženi od vojaštva.

Angleška vlada je naročila v Kanadi posebna oklopna letala, katera so izredno okretna in prekašajo po brzini dosedanje bombnike. Ta letala bodo posegla v najkrajšem času v borbo proti Nemcem.

Zlato portugalske Narodne banke so prepeljali v Njujork.

V Nemčiji so izdelali največji avtobus na svetu, ki je dolg 21 m in prirejen za 100 potnikov.

Nemški častnik je našel na cesti v zapuščenih avtomobilih blizu francoskega mesta Clermont-Ferranda klobuk Napoleona.

Pred 150 leti, leta 1790., se je posrečila davčnemu izterjevalcu Jožefu Hardtmuthu na Dunaju zmes grafitu, ki se uporablja še danes za svinčnike.

Japonska letala so skoraj čisto porušila začasno prestolnico Čangkajšekove Kitajske Cingking.

Dvig prometa v Gornji Savinjski dolini

Spored velike slovesnosti in vabilo nanjo

V nedeljo, 1. septembra, bomo v Nazarjih praznovali slovesen in pomemben dan, pomemben ne samo za naš prelepi kraj, ampak prav tako za vso gornjo Savinjsko dolino. Na ta dan bo blagoslovitev in slovesna otvoritev novih železobetonskih mostov in ceste preko Savinje ob gradu Vrbovec ter »Tomičevega« mostu preko Drave. Slovesnosti se bo udeležil tudi g. ban dr. Marko Natlačen. Ob 9 bo sprejem g. bana, blagoslovitev in otvoritev ceste in mostov. Po otvoritvi bo sv. maša na prostem pred gasilskim domom, nakar sledijo pozdravi merodajnih činiteljev in zastopnikov raznih društev. Blagoslovitev in sv. mašo bo opravil dekan in župnik iz Rečice ob Savinji g. msgr. Alfonz Požar.

Prireditelj, Okrajni cestni odbor, vabi vse krajevne organizacije, da se slovesnosti v največjem številu udeležijo, enako pa tudi vse Gornjesavinjčane, saj se vsi zavedamo, kako slovesen mora biti ta dan, ki bo pokazal ne samo delo, napredek in važnost vse gornje Sa-

vinjske doline, ampak tudi trud in prizadevanje banovine in g. bana za napredek tega našega gozdnega in turističnega predela Slovenije, ki bo odsej še trdnje povezan ne samo s splavarstvom, ampak tudi z za nas tako važno prometno in gospodarsko žilo — cesto z ostalimi predeli Slovenije in Jugoslavije.

Pomen novih prometnih zgradb

Novi železobetonski mostovi — štirje so — trije manjši, ki vodijo preko strug in odtokov Savinje, in glavni 64 m dolgi nad glavno strugo Savinje speljani »Ribičev« most tik ob gradu Vrbovec, ter na novo preložena cesta, so bili dograjeni v glavnem že lansko jesen. Zadnja cestna dela pa so bila končana letošnjo pomlad. Stroški zgradbe so znašali din 1.493.239, gradilo pa je podjetje inž. A. Umek iz Ljubljane. Pogoji za gradbeni rok so bili določeni do 1. avgusta 1940, toda nujnost novih prometnih objektov — saj je bil stari leseni most v skrajno slabem stanju in kot tak nepremostljiva ovira zelo velikemu prometu v Savinjski dolini — ugodni vremenski in te-

Izvor šaha. Kraljevska igra, šah, izvira nedvomno iz Kaldeje in Babilona. Njegovo ime izhaja sicer iz Perzije, kajti šah pomeni v perzijskem jeziku toliko kakor kralj. Kraljevska igra se je razširila od vzhoda na zapad. Kronike govori, da so že Grki pred Trojo igrali šah. Domnevajo, da je šah iznašel modrijan Flomater ali Xerxes v dobi vlade babilonskega kralja Evilmerodaha. Igra se je kmalu zelo razširila in je bila znana med Rimljani, pozneje pa tudi med Arabci. V dobi vlade cesarja Karla Velikega so jo poznali tudi že na bizantinskem in francoskem dvoru. Najbolj popularna pa je postala med križarskimi vojnami, ko je prišel zapad v neposredni stik z vzhodom.

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

*

»Sedemred tavžent in eno krono,« se je tedajci oglašil slinav glas od zadaj. Hrupen smeh je zadonel. Tisti, ki je namaknil krono, ni bil nihče drug kakor Špetinov Matija.

»Sedemdeset tisoč in dvajset kron,« je dodal advokat zaničljivo.

»Sedemred tavžent ena in dvajset kron.«
»Sedemdeset tisoč trideset kron.«
»Sedemred tavžent ena in trideset kron.«
»Sedemdeset tisoč petdeset.«
»Sedemred tavžent ena in petred.«

Tako je šlo dalje, advokat je namikoval po dvajset, Matija po eno krono, v dvorani pa se je vse krohotalo. Dosegla sta sedemdeset tisoč in dve sto kron. Matija je spet namaknil eno krono, tedaj pa se je advokat obrnil in zadrhl tja v kot zadaj:

»Doklej še mislite uganjati to ro komedijo?«

»Če so gospod dohtar nori, jim mora biti komedija prav,« mu je Matija zasolil.

18

»He, vi, pazite, kaj govorite! Tožil vas bom zaradi žaljenja časti.«

»Jaz bom vas tožil zaradi žaljenja časti; potem se bo izpričalo, kdo je nor, vi ali jaz.«

Po dvorani se je vse krohotalo, ko sta se dajala advokat in Matija.

»Sedemdeset tisoč dve sto petdeset,« je ponudil advokat.

»Jaz dam deset krajcarjev več,« se je oglašil Matija.

»Hoho, le drži, Matija! Le drži!« so mu klicali. — Drugi so vpili: »Le še več, Hudnik! — Le še! ... Hahaha.«

»Sedemdeset tisoč dve sto šestdeset.«

»Jaz dam deset krajcarjev več.«

»Dve sto sedemdeset.«

»Deset krajcarjev več.«

»Vrag! Tri sto!«

»Deset krajcarjev več.«

Vsa dvorana se je krohotala. Še sam sodnik se je komaj držal, da ga ni posilil smeh.

»Gospod sodnik, napravite tej norčiji konec!« je zahteval advokat, ves rdeč od jeze. »Saj vas ima za norce. Sicer pa so tako nizki namiki proti zakonu in ne veljajo; po krajcarjih ne sme dodajati.«

Tedaj se je sredi med mestnimi dvignil častitljiv gospod in se je obrnil k dr. Hudniku: